

Natuurtoets hoogspanningsstation Zierikzee

**Veld- en bodemonderzoeken Netversterking
Schouwen-Duiveland**

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0476754
definitief revisie 1.0
18 juli 2023

TenneT plannummer: 003.004.20

TenneT documentnummer:
003.004.20 1027770

TenneT revisienummer: 1.0

TenneT documentstatus: definitief

Natuurtoets hoogspanningsstation Zierikzee

Veld- en bodemonderzoeken Netversterking Schouwen-Duiveland

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

Projectnummer 0476754
documentnummer 0476754-BO-NT-ZKZ
definitief, revisie 1.0
18 juli 2023

TenneT projectnummer: 003.004.20
TenneT documentnummer: 003.004.20 1027770
TenneT revisienummer: 1.0
TenneT documentstatus: definitief

Auteur

W. R. Klok

Opdrachtgever

TenneT TSO B.V.
Utrechtseweg 310
6812 AR ARNHEM

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
18-07-2023

beschrijving
Definitief revisie 1.0

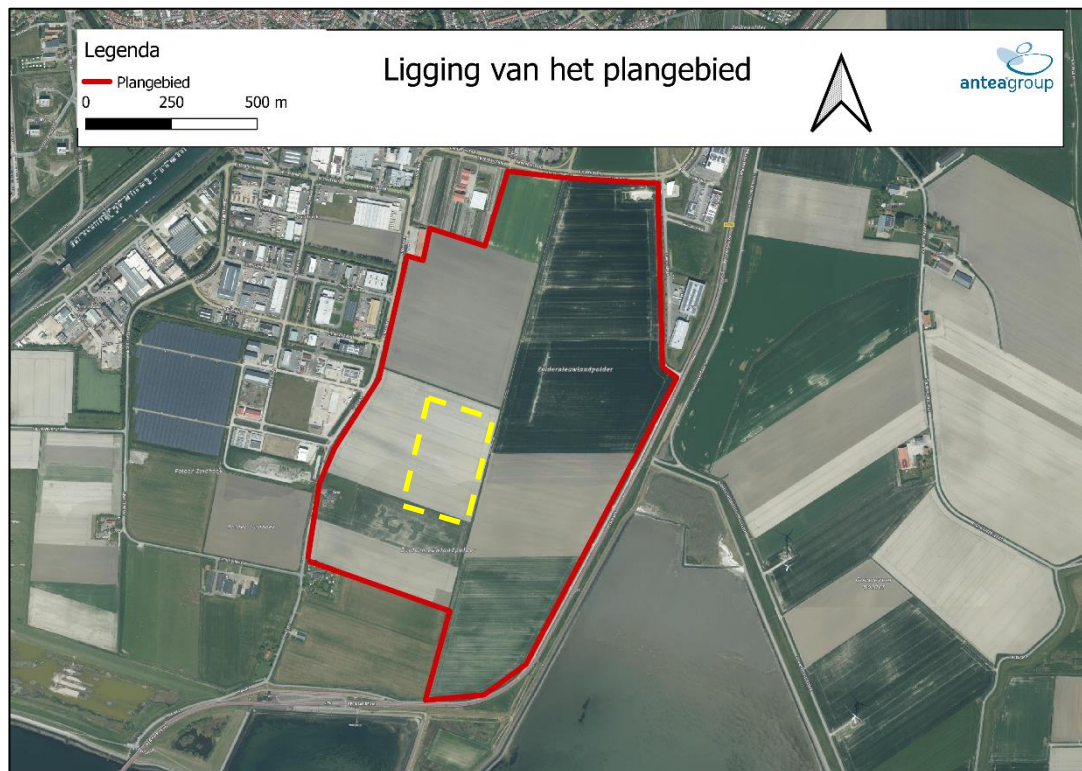
gecontroleerd
D.J. Broström

vrijgave
M. Scholten

Inhoudsopgave

Conclusies en advies	3
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Planvoornemen	8
1.3 Doel en onderzoeksvragen	10
1.4 Leeswijzer	10
2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	11
2.1 Algemeen	11
2.2 Soortbescherming	11
2.3 Gebiedsbescherming	12
2.3.1 Natura 2000	12
2.3.2 Natuurnetwerk Zeeland	12
3 Methodiek	14
3.1 Algemeen	14
3.2 Bureauonderzoek	14
3.3 Terreinbezoek	15
3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	15
4 Resultaten	16
4.1 Gebiedsbeschrijving	16
4.2 Beschermde soorten	17
4.2.1 Resultaten bureauonderzoek	17
4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	19
4.2.3 Samenvatting beschermde soorten	25
4.3 Beschermde gebieden	25
4.3.1 Natura 2000-gebieden	25
4.3.2 Natuurnetwerk Zeeland	27
5 Toetsing	28
5.1 Effectbepaling plan	28
5.2 Toetsing effect op beschermde soorten	28
5.2.1 Vogels	28
5.2.2 Zoogdieren	29
5.2.3 Amfibieën	31
5.3 Effecten op beschermde gebieden	32
5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden	32
5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ)	33
6 Bronnen	34

Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) met stationslocatie (geel omlijnd) Bron: luchtfoto via Qgis.

Conclusies en advies

Antea Group heeft de opdracht gekregen voor het uitvoeren van veld- en bodemonderzoeken ten behoeve van het ontwerp, de engineering, de bestemmingsplanwijziging en vergunningverlening van een nieuw 150 kV/20 kV-station in Zierikzee. Dit station is onderdeel van het TenneT-plan Netversterking Schouwen-Duiveland.

TenneT TSO B.V. dient zorg te dragen voor een robuust en een voor de toekomst gereed nationaal elektriciteitsnet. Samen met de regionale netbeheerders voor Zeeland (Stedin) en West-Brabant (Enexis) heeft TenneT studies uitgevoerd en voorstellen uitgewerkt om de knelpunten op te lossen en ruimte te maken op het elektriciteitsnet. Deze studies en daarbij behorende keuzes zijn tot stand gekomen in overleg met de provincie Zeeland, de provincie Noord-Brabant en met de betrokken gemeenten: Schouwen-Duiveland, Tholen en Bergen op Zoom. Het gehele plan is verdeeld in vier deelplanen waarvan één het realiseren van een hoogspanningsstation (150 kV / 20 kV) in Zierikzee betreft. Om deze reden dient TenneT een bestemmingsplanwijziging in te dienen bij het bevoegd gezag.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden: Wet natuurbescherming (Wnb) en Natuurnetwerk Nederland (NNN). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt voor de vier deelplanen gedaan op basis van drie afzonderlijke Natuurtoetsen. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven voor het hoogspanningsstation te Zierikzee. Antwoord wordt gegeven of het plan uitvoerbaar is en of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn met betrekking tot de Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland (in Zeeland is dit het Natuurnetwerk Zeeland).

Conclusies: Beschermde gebieden

Natuurnetwerk Zeeland (NNZ)

Het plangebied is niet in een NNZ-gebied gelegen. Het dichtstbijzijnde NNZ-gebied ligt op circa 10 meter ten oosten van het plangebied. Van directe aantasting (beslag name van oppervlakte) van de NNZ is dan ook geen sprake. Het plangebied ligt binnen de 100 meter zone voor externe werking voor de beoordeling van externe effecten (licht- en geluidsverstoring), die de Provincie Zeeland hanteert. De werkzaamheden binnen de 100 meter betreft echter het aanleggen van ondergrondse kabels. Het aanleggen van de kabels is tijdelijk waardoor (significant) negatieve effecten zijn uitgesloten. Er is daarom geen noodzaak voor vervolgstappen of een uitgebreidere toetsing voor wat betreft het NNZ.

Natura 2000

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 600 meter afstand van het plangebied. Het betreft het Natura 2000-gebied Oosterschelde. Daarnaast is op circa 6,2 kilometer afstand het Natura 2000-gebied Grevelingen gelegen. Deze beide Natura 2000-gebieden bevatten habitattypes die gevoelig zijn voor overbelasting door stikstofdepositie. De afstand tussen deze gebieden en het plangebied is der mate groot dat van directe aantasting, zoals verdroging of geluid- en lichtverstoring van de Natura 2000-gebieden geen sprake is. In dit geval kunnen alleen indirecte effecten zoals de gevolgen van stikstofdepositie van toepassing zijn op de betreffende Natura 2000-gebieden. Tabel 01 geeft een overzicht van de conclusies en vervolgstappen voor gebiedsbescherming.

Er vindt mogelijk een toename in stikstofuitstoot plaats ten gevolge van het plan. Hierdoor is het noodzakelijk om een AERIUS-berekening uit te voeren.

Houtopstanden

Ten behoeve van het voorliggende plan worden bomen en/of houtopstanden gekapt. De bescherming houtopstanden (Wnb) is derhalve niet aan de orde.

Tabel 01. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNZ	Bescherming van houtopstanden
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja (stikstof)	Ja, het dichtstbijzijnde NNZ-gebied ligt op circa 10 meter afstand.	Ja
Effecten?	Mogelijk	Nee, de werkzaamheden binnen 100 meter zijn tijdelijk, waardoor er geen (significant) blijvende effecten plaatsvinden.	Er worden mogelijk bomen gekapt t.b.v. het planvoornemen.
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Er is reeds een AERIUS-berekening uitgevoerd	Nee	Nee
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Afhankelijk van de resultaten van de stikstofberekeningen	Ja	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- *Algemene broedvogels (aanwezige nestplaatsen);*
- *Landzoogdieren, haas en konijn (aanwezig geschikt biotoop binnen het plangebied);*
- *Amfibieën, rugstreeppad (mogelijk aanwezige schuilplekken en voortplantingswateren);*

In tabel 02 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Tabel 02. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in het plangebied?	Nader-onderzoek nodig?	Is sprake van een overtreding?	Is een ontheffing nodig?	Opmerkingen
Algemene broedvogels	Mogelijk aanwezig in het plangebied.	Nee	Nee, mits verstoring van broedvogels voorkomen wordt.	Nee	Werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen en/of maatregelen nemen (zie paragraaf 5.2.1).
Vleermuizen	Aanliggend op het plangebied bevindt mogelijk een vliegrouete en foerageergebied.	Nee	Nee, mits wordt voldaan aan de voorwaarden toegelicht in paragraaf 5.2.2.	Nee, mits wordt voldaan aan de voorwaarden toegelicht in paragraaf 5.2.2.	Er dient te worden voldaan aan de voorwaarden uit paragraaf 5.2.2.
Haas	Aanwezig	Ja	Nader te bepalen	Nader te bepalen	Er wordt reeds onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van de haas (zie paragraaf 5.2.2.).
Konijn	Aanwezig	Ja	Nader te bepalen	Nader te bepalen	Er wordt reeds onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van konijnen (zie paragraaf 5.2.2)
Rugstreeppad	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Mogelijk, afhankelijk van uitkomst nader onderzoek	Er wordt reeds onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van rugstreeppad

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht (art. 1.11) opgenomen. In het tekstkader in bijlage 1 staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Antea Group heeft de opdracht gekregen voor het uitvoeren van veld- en bodemonderzoeken ten behoeve van het ontwerp, de engineering, de bestemmingsplanwijziging en vergunningverlening van de bouw van een nieuw 150 kV/20 kV-station in Zierikzee. Dit station is onderdeel van het TenneT-plan Netversterking Schouwen-Duiveland.

TenneT TSO B.V. dient zorg te dragen voor een robuust en voor de toekomst gereed nationaal elektriciteitsnet. Samen met de regionale netbeheerders voor Zeeland (Stedin) en West-Brabant (Enexis) heeft TenneT studies uitgevoerd en voorstellen uitgewerkt om de knelpunten op te lossen en ruimte te maken op het elektriciteitsnet. Deze studies en daarbij behorende keuzes zijn tot stand gekomen in overleg met de provincie Zeeland, de provincie Noord-Brabant en met de betrokken gemeenten: Schouwen-Duiveland, Tholen en Bergen op Zoom. De gekozen oplossing omvat het realiseren van de volgende plannen:

1. De aanleg van een hoogspanningsstation (380 kV / 150 kV / 20 kV) nabij Halsteren.
2. De aanleg van een hoogspanningsstation (150 kV / 20 kV) nabij Zierikzee.
3. De aanleg van een ondergrondse hoogspanningsverbinding (150 kV) tussen de nieuwe hoogspanningsstations nabij Halsteren en Zierikzee, via Tholen.
4. Een inlissing van hoogspanningsstation Halsteren op de bestaande 380 kV-lijn Rilland-Geertruidenberg.

Het plangebied om de toekomstige station in Zierikzee wordt in de toekomst mogelijk omgevormd tot bedrijventerrein. Stedin heeft Antea Group gevraagd om de bekabeling voor het bedrijventerrein mee te nemen in deze beoordeling.

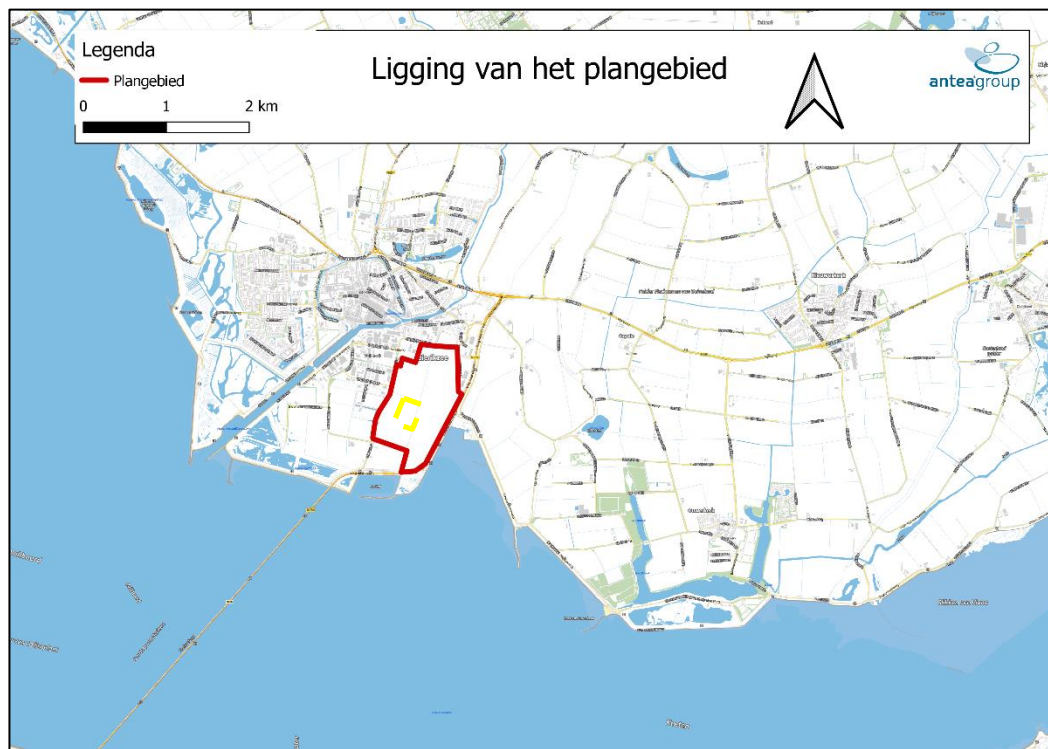
De voorliggende plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden: Wet natuurbescherming (Wnb) en Natuurnetwerk Nederland, (NNN). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van drie natuurtoetsen.

Het plangebied om de toekomstige station in Zierikzee wordt in de toekomst mogelijk omgevormd tot bedrijventerrein. Stedin heeft Antea Group gevraagd om de bekabeling voor het bedrijventerrein mee te nemen in deze beoordeling.

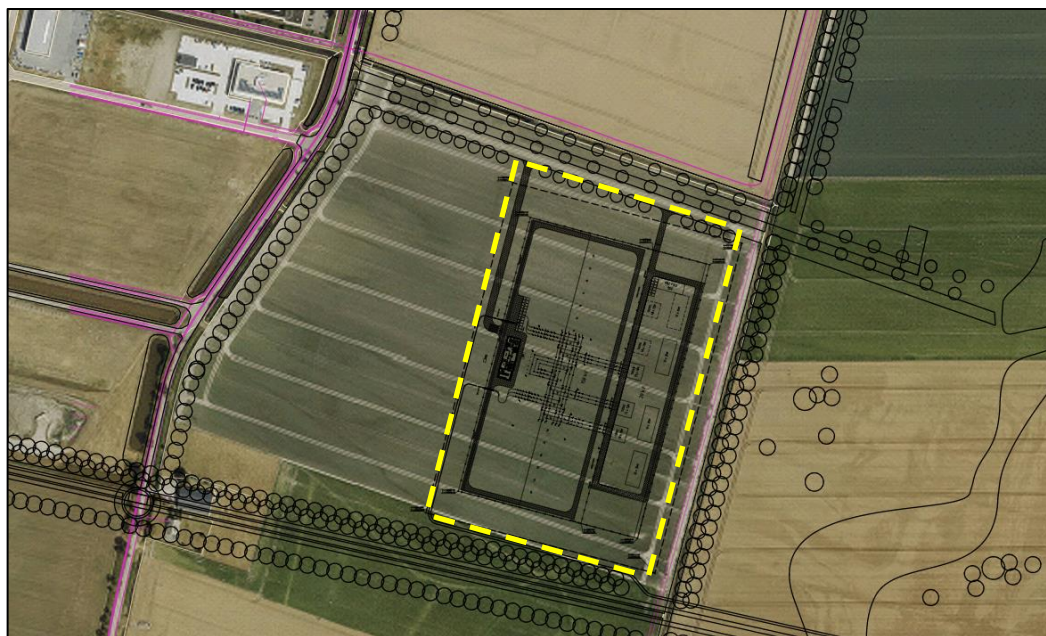
Deze natuurtoets heeft betrekking op het 150kV-hoogspanningsstation te Zierikzee (nr 2) en het naastliggende 20kV-hoogspanningsstation van Stedin. De bekabeling in de directe omgeving van Stedin en TenneT valt eveneens binnen de scope van dit onderzoek. Voorafgaand aan de uitvoering van dit onderzoek was nog niet duidelijk waar het hoogspanningsstation precies zou worden gepositioneerd. Er was sprake van twee locatiealternatieven binnen het plangebied. Gedurende het onderzoek is de positie vastgesteld. Het plangebied voor deze natuurtoets is wel gehandhaafd.

Figuur 1.1 geeft de ligging van het plangebied met de stationslocatie weer. Figuur 1.2 geeft de ontwerp-tekening van het geplande station weer. In deze rapportage zijn de resultaten van de natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is met betrekking

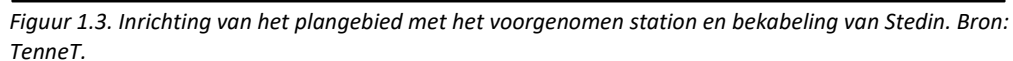
tot de Wet natuurbescherming. In figuur 1.3 worden de bekabeling van Stedin om het voorgenomen station weergegeven.

Figuur 1.1: Ligging van het plangebied (rood omkaderd) met hoogspanningsstation (geel omkaderd, zie ook figuur 1.2). Bron: PDOK viewer via Qgis en TenneT.

Figuur 1.2: Tekening van het voorgenomen hoogspanningsstation (station en strook landschappelijke inpassing) het plangebied. Bron: TenneT.

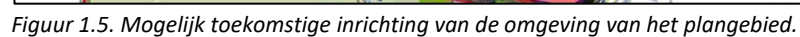
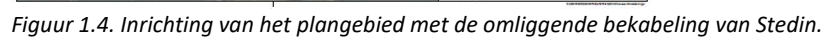
TenneT TSO B.V. en Stedin zijn voornemens om een hoogspanningsstation (150 kV / 20 kV) te realiseren in de gemeente Schouwen-Duiveland in de provincie Zeeland, nabij Straalweg te Zierikzee. Het 150 kV-gedeelte van het station wordt gebouwd en beheerd door TenneT. Het 20kV-gedeelte wordt gebouwd en beheerd door Stedin.

De twee gedeeltes liggen tegen elkaar aan en zijn van elkaar gescheiden door een hek. Het 150 kV gedeelte neemt ongeveer 250 meter lang bij 120 meter breed, het 20 kV gedeelte wordt ongeveer 250 lang bij 60 meter breed.

Het 150 kV gedeelte van het station wordt gebouwd en beheerd door TenneT en bevat de 150 kV-schakelinstallatie. Deze bestaat uit twee hoofdrails en een aantal schakelvelden. Er worden in eerste instantie zeven schakelvelden gebouwd, dit is in de toekomst uit te breiden tot maximaal 19 schakelvelden. Daarnaast staat er op het 150 kV gedeelte een gebouw, het centraal dienstengebouw. Dit gebouw bevat onder andere de besturings- en beveiligingsinstallaties van de 150 kV schakelvelden en een verblijfsruimte. Het centraal diensten gebouw heeft een hoogte van maximaal vier meter.

Het 20 kV-gedeelte van het station wordt gebouwd en beheerd door Stedin en bevat twee 150/20 kV-transformatoren en twee gebouwen t.b.v. de middenspanningsinstallaties. Binnen het plangebied is ruimte gereserveerd voor nog acht transformatoren en acht gebouwen in de toekomst. De transformatoren zetten de 150 kV-spanning om naar 20 kV en andersom. Daardoor kan spanning van het 150 kV-net verder op het lokale 20 kV middenspanningsnet vervoerd worden. Om het station worden dijken en groenstroken aangelegd.

De aanliggende akkers worden mogelijk in verdere voornemens heringericht als bedrijventerrein, zie figuur 1.5.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland) en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing/vergunning noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden onder andere de volgende vragen beantwoord:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van de voorgenomen activiteit? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en welke zijn dit? Dient in het kader van de Wnb een ontheffing aangevraagd te worden?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een uitwerking- of een compensatieplan opgesteld te worden?

Op bovenstaande vragen wordt in de hoofdstukken 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- Samenvatting en conclusies;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Natuurtoets wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden omdat deze niet aan de orde is aangezien er geen bomen worden gekapt in voorliggend plangebied.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Per paragraaf worden tevens de beleidsregels van de provincie aangeduid die specifiek voor deze provincie (en derhalve voor voorliggend voornemen) van toepassing kunnen zijn.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten: categorie 1 t/m 5 aanwezig zijn in het plangebied.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.1 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te

vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.5 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in artikel 3.10, bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel B (1 en 2) en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.10 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie. Het voorgaande geldt echter niet indien de soorten zijn vrijgesteld door het bevoegd gezag.

Bij voorliggende toetsing is de provincie Zeeland bevoegd gezag. In de provincie Zeeland zijn in tegenstelling tot de landelijke vrijgestelde soorten van artikel 3.10 onderdeel A (zie Regeling Natuurbescherming, [Bijlage 13](#)), de hermelijn en wezel niet vrijgesteld. Voor deze soorten dient bij een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 gewerkt te worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode of dient een ontheffing aangevraagd te worden. In de provincie geldt voor de overige landelijk vrijgestelde soorten, ook een vrijstelling. Voor deze soorten geldt enkel de zorgplicht.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Zeeland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) wordt in de provincie Zeeland het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) genoemd is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van

de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit te realiseren is in de Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het NNN. Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

Het NNZ wordt gevormd door Bestaande natuur, Agrarisch gebied van ecologische betekenis en Nieuwe natuur. In de Verordening Ruimte van de provincie Zeeland (2018) zijn in Artikel 2.12 (Bestaande Natuur), Artikel 2.13 (Agrarisch gebied van ecologische betekenis) en Artikel 2.14 (Nieuwe natuur / Natuurontwikkelingsgebieden) regels opgenomen om het NNZ te beschermen. Nieuwe ontwikkelingen die de wezenlijke kenmerken en waarden aantasten zijn bij deze gebieden niet zonder meer toegestaan.

Voor de natuurgebieden (Bestaande natuur en Agrarisch gebied van ecologische betekenis) geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het 'nee, tenzij'-principe (Artikel 2.12 en 2.13 Verordening Ruimte, 2018) betekent dat nieuwe plannen en planen niet zijn toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een zwaarwegend belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Het compensatiebeleid van provincie Zeeland voor de gebieden die aangewezen zijn als NNZ (zijnde Bestaande natuur en Agrarisch gebied van ecologische betekenis) is vastgelegd in Bijlage 4 van de Verordening Ruimte, 2018. Het regime ter bescherming van het NNZ kent in de provincie Zeeland externe werking. Dit houdt in dat rond de natuurgebieden van het 'Natuurnetwerk Zeeland' (niet zijnde binnendijken) een zone van 100 meter geldt waarbij nieuwe ontwikkelingen worden beoordeeld of er gevolgen zijn voor de natuur (Artikel 2.16 Verordening Ruimte, 2018).

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het planeffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel B en C in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende plan. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2016-2021 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZK of provinciale digitale atlassen en is er gebruik gemaakt van gegevens uit een eerder uitgevoerde natuurtoets in 2016 (Antea Group, 2016), aanvullende notitie uit 2017 (Antea Group, 2017) en een naderonderzoek uitgevoerd in 2017 (Ecologisch adviesbureau Cools, 2017). Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNZ is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk nog niet waargenomen konden worden. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 7 april 2022 is vanaf circa 8:30 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij onbewolkt weer met een temperatuur van circa 10 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen en gecontroleerd op aanwezige beschermde soorten en de aanwezige biotoopkenmerken.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNZ in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt in de Zuidernieuwlandpolder ten zuidoosten van Zierikzee en ten westen van de N256 in de Gemeente Schouwen-Duiveland (Provincie Zeeland). Het betreft een poldergebied gelegen tussen industrieterreinen en andere polders. Door het midden van het plangebied loopt een watergang van circa één meter breed met afgegraven oevers. Deze sloot is aangesloten op een watergangensysteem dat om het gehele plangebied ligt. Aan de westkant, bij de straatweg, van het plangebied net buiten de begrenzing van de geplande voornemens staat een bomenrij.

Het plangebied was ten tijde van het terreinbezoek geploegd waardoor weinig vegetatie binnen het plangebied groeide. Tijdens het terreinbezoek zijn verschillende plassen en poeltjes binnen het plangebied aangetroffen. Deze zijn ontstaan door verslemping van de bodem en in de rijsporen van tractorbanden.

In figuur 4.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 4.1: Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in tabel 4.1.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

Tabel 4.1: : Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 2,5 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrictlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2017-2022).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Buizerd	X		
	Boomvalk	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Steenuil	X		
	Kerkuil	X		
	Wespendief	X		
Zoogdieren	Vleermuizen**		X	
	Bruinvis		X	
	Noordse woelmuis		X	
	Bunzing			X
	Gewone zeehond			X
	Haas			X
	Hermelijn			X
	Konijn			X
	Wezel			X
Vaatplanten	Bergnachtorchis			X
	Schubvaren			X
Amfibieën	Rugstreeppad		X	
Reptielen	Geen waarnemingen			
Insecten - vlinders	Geen waarnemingen			
Insecten - libellen	Geen waarnemingen			
Vissen	Geen waarnemingen			
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

**Vleermuizen: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en de terreinbezoeken wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Afbakening relevante soorten

Doordat het plangebied volledig voor agrarisch gebruik is ingericht, geen bomen binnen het plangebied staan en op meer dan 500 meter van groot open water aflight, zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: zeezoogdieren, reptielen, vissen, vlinders, libellen en overige soortgroepen.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: **vogels, vleermuizen, (land)zoogdieren** (haas, wezel, hermelijn, bunzing, noordse woelmuis en konijn) **amfibieën (rugstreeppad) en vaatplanten** (schubvaren en bergnachtorchis).

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals eerder aangegeven zijn er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd een ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten. Uit de bureaustudie komen meerdere vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest naar voren. Deze worden hieronder nader toegelicht.

Boom-bewonende soorten

Boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, sperwer en wespandief.

Bovengenoemde soorten worden in de NDFF weergegeven als zijnde waargenomen in de omgeving van het plangebied. Op basis van de bevindingen van het bureauonderzoek en het terreinbezoek is beoordeeld of de aanwezige biotopen voldoen aan de eisen van deze soorten. De genoemde soorten bouwen hun nest vooral in grote bomen, artificiële nestgelegenheden of maken gebruik van een bestaand nest van bijvoorbeeld zwarte kraai of ekster. Op het terrein zijn geen bomen aanwezig. Daarnaast zijn in de bomen rondom het plangebied geen mogelijke jaarrond beschermde nesten waargenomen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van boom-bewonende vogelsoorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan worden uitgesloten.

Gebouw-bewonende vogels

Gierzwaluw en huismus.

De huismus en gierzwaluw zijn soorten die voornamelijk in gebouwen broeden. De nesten worden meestal onder dakpannen of daklijsten (BIJ12, 2017a) aangetroffen. De gierzwaluw nestelt in (hoge) bebouwing in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerkstorens (BIJ12, 2017b). Er bevinden zich geen gebouwen in het plangebied. Effecten op nestplaatsen van gierzwaluw en huismus kunnen hierdoor worden uitgesloten.

Ten noorden van het plangebied zijn op 50 meter afstand van het plangebied wel huismussen waargenomen. Deze broeden in de schuur aan de overkant van het Groene Weegje. Daarnaast zijn ze foeragerend waargenomen in de tuin van de boerderij aan de noordzijde van het plangebied. Het intensief agrarische karakter van het plangebied dient niet als leefgebied voor de huismus. Voor zover bekend word de boerderij binnen het plangebied niet aangetast ten gevolge van het plan. Er treden geen effecten op essentieel leefgebied (tuinen en boerderij) van de huismus aangezien de tuin en hagen niet worden aangetast ten gevolge van het plan. Figuur 4.2 geeft de locatie van het leefgebied van de huismus weer nabij het plangebied.

Figuur 4.2: Het leefgebied van de huismus nabij het plangebied.

Kerkuil

De kerkuil broedt in Nederland veelal in nestkasten en incidenteel in boomholten. De kerkuil is een bewoner van (half)open landschappen zoals agrarisch gebied. Aangezien binnen het plangebied geen nestkasten of boomholtes zijn waargenomen, kan het voorkomen van jaar rond beschermde nesten van de kerkuil in het plangebied worden uitgesloten. Het voornemen heeft geen invloed op de geschiktheid van het gebied van de kerkuil doordat het merendeel van de polder intact blijft. Daarnaast is er in de directe omgeving geschikt alternatieve foerageergebied aanwezig voor de kerkuil. Er wordt verwacht dat de met kruiden begroeide dijken en bermen ten oosten van het plangebied meer prooi aanbod heeft voor de kerkuil, vergeleken met de intensief beheerde akkers binnen het plangebied. Voor zover bekend wordt de boerderij binnen het plangebied niet aangetast ten gevolge van het plan. Negatieve effecten op jaar rond beschermde nesten van de kerkuil kunnen worden uitgesloten.

Slechtvalk

De slechtvalk heeft als natuurlijke broedplaatsen rotswallen, kliffen en in mindere mate boomnesten. Het is een vogel van open agrarische gebieden, half beboste landschappen tot en met steden waar een groot prooiaanbod aanwezig is en voldoende hoge gebouwen. Ten tijde van het terreinbezoek is de slechtvalk niet waargenomen. Er zijn geen nesten of nestkasten aangetroffen in de hoogspanningsmasten. In de omgeving is voldoende en beter alternatief biotoop aanwezig voor de slechtvalk. Voorkomen van een jaar rond beschermd nest van deze soort in de plangebieden kan worden uitgesloten.

Overige soorten

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. In het plangebied zijn dergelijke biotopen niet aanwezig. Hiermee is het voorkomen van jaar rond beschermde nesten van de grote gele kwikstaart uitgesloten.

Steenuil

De steenuil komt veelal voor in kleinschalige cultuurlandschappen met een variatie aan houtwallen, heggen, weiljes en knoestige bomen. In het plangebied zijn dergelijke biotopen niet aanwezig. Deze soort maakt zijn nesten voornamelijk in oude bomen, schuren of nestkasten. Er zijn tijdens het terreinbezoek geen nesten of nestkasten waargenomen. Voor zover wordt de boerderij niet aangetast ten gevolge van het plan. Jaarrond beschermde nesten van de steenuil kunnen dan ook worden uitgesloten door de afwezigheid van geschikt broedbiotoop.

Categorie 5-soorten

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1 en 3.5)

Het plangebied is geschikt voor algemeen voorkomende broedvogels. Zo zijn tijdens het terreinbezoek meerdere broedende kieviten waargenomen binnen het plangebied. Daarnaast zijn er scholeksters, graspiepers, kokmeeuwen en zilvermeeuwen waargenomen op de akkers binnen het plangebied. Met name de oever- en bermvegetatie kan dienen als geschikte broedlocaties voor graspiepers. Hier zal tijdens de werkzaamheden in het broedseizoen rekening mee moeten worden gehouden.

In hoofdstuk 5 wordt nader op algemene vogelsoorten ingegaan.

Zoogdieren

De soortengroep zoogdieren is in drie groepen verdeeld, te weten vleermuizen, zeezoogdieren en landzoogdieren. Zeezoogdieren kunnen in verband met de ligging van de plangebieden worden uitgesloten. Vleermuizen en landzoogdieren zullen hieronder worden toegelicht.

Vleermuizen

Uit de soortengroep vleermuizen komen in de bureaustudie de volgende vleermuissoorten naar voren: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

In het voorliggende plangebied zijn geen gebouwen met ruimtes, kieren en betimmeringen of bomen met holtes en/of scheuren aanwezig die geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Ook vinden er geen werkzaamheden plaats in of nabij (grote) bomen en/of gebouwen. Verblijfplaatsen van zowel gebouw-bewonende als boom-bewonende vleermuissoorten kunnen worden uitgesloten.

Vliegroutes

De watergangen nabij en binnen het plangebied en de bomenrij/hagen (Straalweg) naast het plangebied zijn doorlopende lijnvormige elementen die potentieel gebruikt kunnen worden als vliegroutes voor vleermuizen.

Foerageergebieden

Doordat het plangebied een ruime open polder bevat en er geen luwten aanwezig zijn, wordt de aanwezigheid van essentiële foerageergebieden binnen het plangebied onwaarschijnlijk geacht. De aan het plangebied grenzende watergang (Straalweg) met bomenrij/hagen kan mogelijk wel dienen als foeragegebied. De gewone dwergvleermuizen foerageert bijvoorbeeld in tuinen,

parken, landgoederen, langs lanen, bomenrijen, houtwallen, dijken met beplanting, bosranden, begraafplaatsen, beschutte vijvers en watergangen (BIJ12, 2017c).

Hierdoor kunnen effecten van het plan op vliegroutes en foerageergebieden niet worden uitgesloten. Op gevolgen van de voornemens op vleermuizen wordt in Hoofdstuk 5 nader ingegaan.

Overige zoogdieren

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap maar ook in bossen, duinen en wei- en akkerland. Er is één waarneming gedaan van de wezel op 1,3 kilometer afstand van het plangebied. Daarnaast zijn er geen holtes of potentiële verblijfplaatsen waargenomen binnen het plangebied en is er maar één sloot met afgemaaide slootkanten aanwezig binnen het plangebied, waardoor er ook weinig schuil mogelijkheden aanwezig zijn. Hierdoor wordt het plangebied niet als geschikt leefgebied geacht voor de wezel. Effecten van het planvoornemen op de wezel kunnen worden uitgesloten.

Hermelijn

De hermelijn komt in verschillende habitats voor. Dit zijn onder andere open plekken, bossen, houtwallen, duinen en akkers. Vergeleken met de wezel heeft de hermelijn een voorkeur aan meer vochtigere terreinen. De enige voorwaarde is dat er voldoende dekking en voedsel aanwezig is. De hermelijn leeft in een hol en verplaatst zich voornamelijk langs lijnvormige elementen die dekking bieden zoals heggen, muurtjes en oeverlijnen. Aangezien het plangebied zeer schaars is wat betreft dekking en de waterwegen dat bovendien regelmatig gemaaid/geploegd worden, is het geen ideaal biotoop voor de hermelijn. Daarbij zijn er geen in gebruik zijnde hollen in het plangebied waargenomen en is er maar één waarneming bekend op een afstand van 1,4 kilometer van de hermelijn. Effecten op essentieel leefgebied voor de hermelijn kan worden uitgesloten.

Bunzing

De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied. De bunzing is in de afgelopen 10 jaar waargenomen nabij het plangebied. De waarnemingen zijn gedaan in een bosschage op 1 kilometer ten noorden van het plangebied. Binnen het plangebied bevindt geen ideaal biotoop. Zo zijn er geen houtwallen of sloten met overhangende vegetatie aanwezig. Ook is de greppel met groenstrook volledig versnipperd van omliggende gebieden met dekking. Hierdoor kan essentieel leefgebied voor de bunzing worden uitgesloten van het plangebied.

Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) kunnen de sloot mogelijk gebruiken om de polder over te steken als migratieroute. Echter wordt niet verwacht dat het verleggen van de sloot gevolgen zal hebben op het essentiële leefgebied van deze soorten aangezien er meerdere sloten en polders aanwezig zijn in de directe omgeving. Daarnaast biedt de sloot zelf geen dekking, waardoor het waarschijnlijker wordt geacht dat deze soorten een voorkeur zullen hebben voor bermen/dijken en groenstroken langs het plangebied. De rommelhoek en boerderij met hagen binnen het plangebied kan mogelijk wel leefgebied vormen voor kleine marterachtigen.

Gevolgen op kleine marterachtigen worden behandeld in hoofdstuk 5.

Haas

De status van de haas is sinds 3 november 2020 op de geactualiseerde Rode Lijst Zoogdieren gewijzigd naar "gevoelig". Als reactie hierop heeft de provincie Zeeland de vrijstelling op de haas laten vervallen, waarna deze beschermd is onder de Wet natuurbescherming.

De haas heeft een voorkeur voor kleinschalig gras- en bouwland, open veld als akkers en weilanden maar komt ook wel voor in open bos, heide en kwelders. De haas is in de afgelopen 5 jaar waargenomen rondom het plangebied en door onze ecologen ook binnen het plangebied. Daarnaast voldoet het plangebied aan de biotoopeisen van de haas. Daarom kan essentieel leefgebied van de haas niet worden uitgesloten van het plangebied.

Gevolgen van het plan op de haas worden besproken in hoofdstuk 5.

Konijn

Konijnen leven in holen en hebben daarom een voorkeur voor zandige bodems waarin het makkelijk graven is. Ze prefereren halfopen landschappen zoals perken, tuinen en bosranden en mijden vochtige terreinen zoals moeras en veen of zware klei, omdat ze daarin geen holen kunnen graven. Binnen het plangebied zijn konijnen waargenomen. Daarnaast zijn burchten in de haagstructuur ten westen van het plangebied waargenomen, zie figuur 4.3.

Figuur 4.3. leefgebied van konijnen in de haag ten westen van het plangebied.

Gevolgen van het plan op konijnen worden besproken in hoofdstuk 5.

Noordse woelmuis

De noordse woelmuis leeft in hoge vegetaties met vooral grasachtige planten. In gebieden waar andere woelmuizen voorkomen leeft de soort veel in natte terreinen, zoals rietland, moeras, zeer extensief gebruikte weilanden, drassige hooilanden, vochtige duinvalleien en periodiek overstroomde terreinen. De noordse woelmuis kan goed eilandjes bereiken, waar hij dan vaak als enige woelmuis voorkomt. De soort is gevoelig voor concurrentie met andere woelmuizen (Zoogdierenvereniging, 2021). Aangezien het plangebied bestaat uit intensief beheerd poldergebied met weinig natuurlijke vegetatie, bevindt er zich geen geschikt habitat binnen het

plangebied. Hierdoor kan het voorkomen van de noordse woelmuis worden uitgesloten binnen het plangebied.

Amfibieën

Rugstreeppad

Er zijn in het verleden rugstreeppadden binnen het plangebied waargenomen. Deze soort komt voor in de duinen tot en met de zeereep, het rivierengebied en delen van de polders. De soort is zeer mobiel en kan grote afstanden afleggen (Ravon, 2021). Rommelige hoeken op de terreinen nabij de boerderijen kunnen gebruikt worden als schuilplaatsen door deze soort. Daarnaast kunnen de plassen en sloten binnen het plangebied gebruikt worden als voortplantingswateren. Doordat het plangebied voldoet aan de habitateisen en er waarnemingen van de rugstreeppad zijn gedaan nabij het plangebied, kunnen negatieve effecten op de rugstreeppad niet worden uitgesloten.

Effecten van het plan op het leefgebied van de rugstreeppad worden behandeld in hoofdstuk 5.

Vaatplanten

Bergnachtorchis

De bergnachtorchis groeit op zonnige tot licht beschaduwde, droge tot matig vochtige, vrij voedselarme tot voedselrijke, zwak basische tot kalkrijke, meestal humeuze, gevarieerde bodems. Ze groeit in lichte loof- en naaldbossen, in hakhout en struwelen, in boszomen, in heiden en borstelgraslanden. Het poldergebied voldoet niet aan de biotoopeisen van de bergnachtorchis. Hierdoor wordt aanwezigheid van deze soort uitgesloten binnen het plangebied.

Schubvaren

De schubvaren groeit met name op rotsen (vooral op kalksteen), in rotsspleten, op oude muren en op puinhellingen. Binnen het gebied zijn dergelijke biotopen niet aanwezig, waardoor de aanwezigheid van schubvaren kan worden uitgesloten.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2: Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Algemene broedvogels	Artikel 3.1	Aanwezig	In de groenstrook is een nest waargenomen van waarschijnlijk houtduif. Daarnaast zijn er broedende Kievieten waargenomen in het plangebied.
Vleermuizen	Artikel 3.4	Mogelijk	De bommerij en watergang ten westen van het plangebied kunnen dienen als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen.
Rugstreeppad	Artikel 3.5	Mogelijk	Binnen het plangebied bevinden mogelijk schuilplekken en voortplantingswateren voor de rugstreeppad.
Haas	Artikel 3.10	Ja	Plangebied voldoet aan de biotoopeisen van de haas waarbij deze reeds is waargenomen
Konijn	Artikel 3.10	Ja	Plangebied voldoet aan de biotoopeisen van de konijn waarbij deze reeds is waargenomen.
Kleine marterachtigen	Artikel 3.10	Mogelijk	Rommelhoeken en boerderij binnen het plangebied voldoen aan de habitateisen.

4.3 Beschermde gebieden

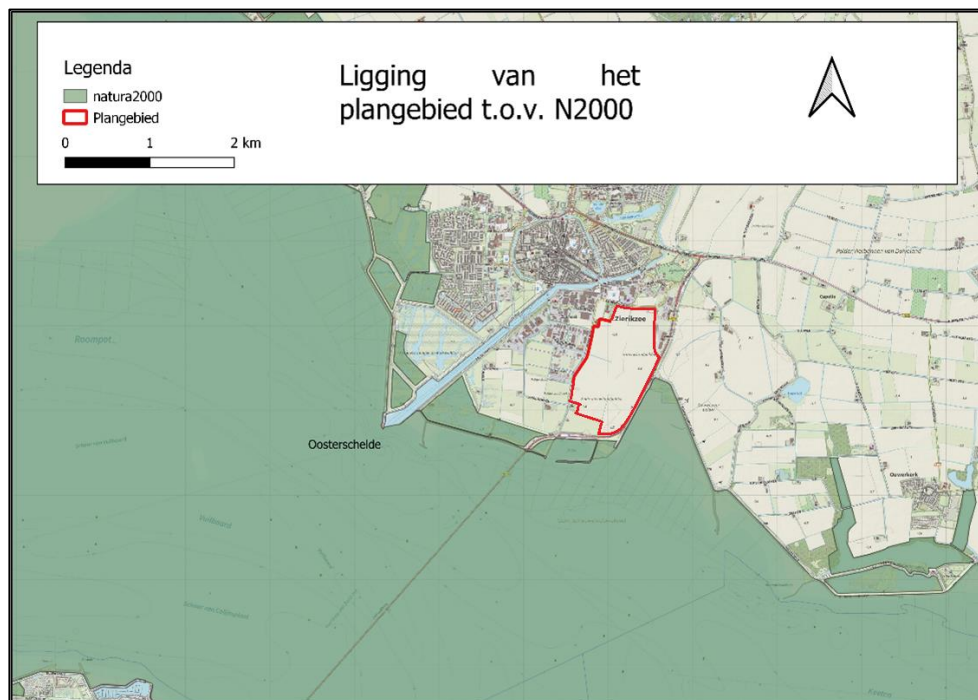
4.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 500 meter afstand (zie 4.4). Het betreft het Natura 2000-gebied de Oosterschelde. Daarnaast is op circa 6,2 kilometer afstand het Natura 2000-gebied Grevelingen gelegen.

Het Natura 2000-gebied de Oosterschelde valt onder de Vogelrichtlijn voor broedvogels als: bruine kiekendief, kluut, bontbekplevier, strandplevier, grote stern, visdief, noordse stern en dwergstern. Daarnaast dient het als leefgebied voor niet-broedvogels als bijvoorbeeld ganzen en eenden.

Het Natura 2000-gebied Oosterschelde is aangewezen als Habitat- en Vogelrichtlijngebied en herbergt een aantal habitattypen die gevoelig zijn voor stikstofdepositie, waaronder: zilte pionier begroeiing, slijkgrasvelden, schorre en zilte graslanden, grijze duinen, duindoornstruwelen, overgangs- en trilvenen en galigaanmoerassen.

Het Natura 2000-gebied Grevelingen is aangewezen als Habitat- en Vogelrichtlijngebied. Het gebied is aangewezen als habitatrichtlijngebied voor habitattypen als: zilte pionier begroeiingen, zilte pionier begroeiingen, schorren en zilte graslanden, grijze duinen, duindoornstruwelen, kruipwilgstruwelen, vochtige duinvalleien en ruigten en zomen.

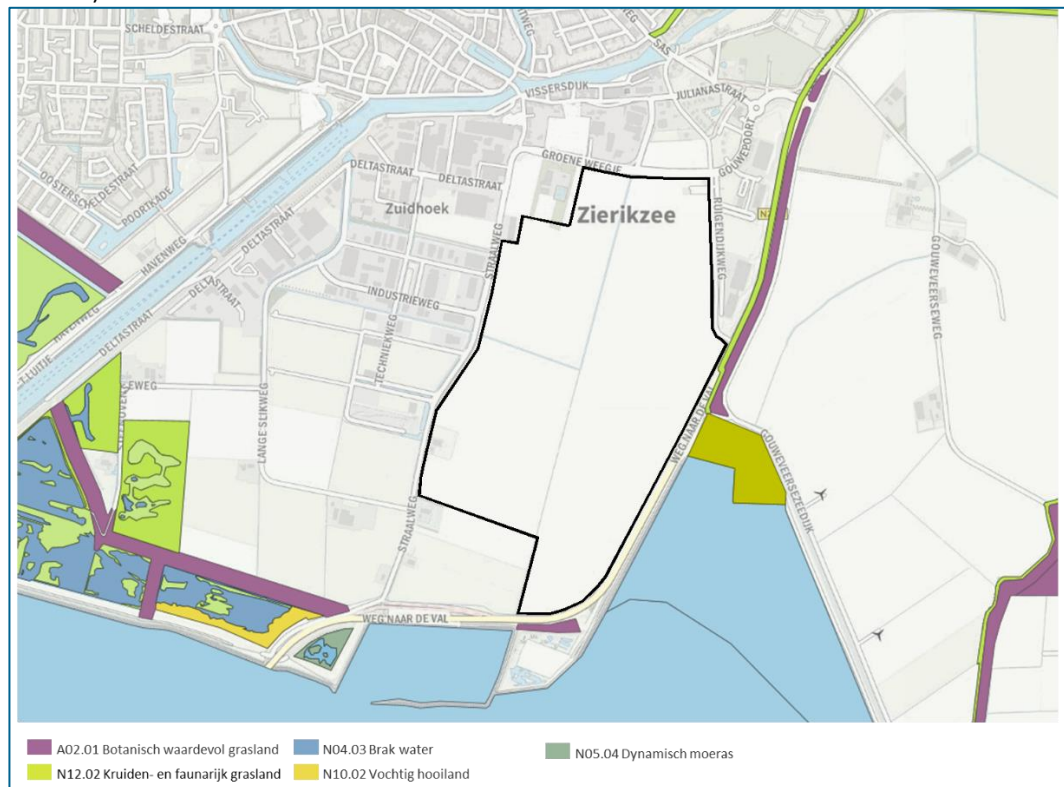
Figuur 4.4: Ligging van het plangebied t.o.v. nabijgelegen Natura 2000-gebieden, Bron: Openluchtfoto via Qgis.

4.3.2 Natuurnetwerk Zeeland

Aan de hand van de kaartlagen Natura-2000 gebied en de Natuurlandschap: Natuurbeheerplan 2022 kaart van Provincie Zeeland is bepaald dat er NNN (Natuur Netwerk Nederland, voorheen EHS) en Natura2000 gebied aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied.

Op ca. 10 meter ten oosten van het plangebied ligt een NNN-gebied. Op ca. 800 meter ten oosten van het plangebied ligt ook een NNN-gebied. De NNN-gebieden hebben onder meer natuurbeheertype N10.02 (Vochtig hooiland) en N12.02 (Kruiden- en faunarijck grasland).

Figuur 4.5 geeft een overzicht van de NNN-gebieden in de omgeving van het toekomstige 150 kV/20 kV- station Zierikzee met ten zuiden het Natura-2000 gebied Oosterschelde. Het plangebied is met een zwart kader aangegeven (bron: Natuurbeheerplan 2023, provincie Zeeland)

Figuur 4.5: Ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het Natuurnetwerk Zeeland, Bron: Aerial via Qgis.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

De volgende biotopen worden beïnvloed door het voornemen:

- *Een deel van het poldergebied wordt omgevormd tot een hoogspanningsstation.*
- *Een deel van de aanwezige oever- en bermvegetatie binnen het plangebied worden permanent verwijderd.*
- *De sloot ten midden van het plangebied wordt mogelijk gedempt waarna deze wordt omgelegd.*
- *Een gedeelte van de bodem van het plangebied wordt gedraineerd ten behoeve van het plan.*

De voorgenomen werkzaamheden waaronder transport van materiaal en materieel en andere bouwwerkzaamheden gaan gepaard met trilling en geluidsverstoring. Daarbij vindt tijdens de gebruikersfase een beperkte toename plaats van autoverkeer.

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Uit het terreinbezoek en uit de uitgevoerde bureaustudie is gebleken dat het plangebied een potentieel geschikt biotoop biedt voor broedvogels, vleermuizen, rugstreeppad, konijn en haas (zie tabel 4.2). Om deze reden is enkel op deze soortgroepen een potentieel effect aan de orde. De onderstaande effectbeoordeling richt zich alleen op deze soorten, overige beschermde soorten zijn uitgesloten en ondervinden geen effect van het voornemen.

5.2.1 Vogels

Algemene broedvogels

Binnen het plangebied wordt gebroed door (algemene) broedvogels. Met name de oever- en bermvegetatie en akkers zijn geschikt voor waargenomen soorten als Kievieten en graspiepers. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten zijn in Nederland beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn met betrekking tot algemene broedvogels geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dient het plangebied (locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels (bijv. verwijderen van vegetatie of gericht verstoren). Mocht dit niet mogelijk zijn dan dienen de locaties waar gewerkt wordt voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecoloog.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied worden soort specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

5.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermde diersoorten en staan vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Daarom zijn in de Wet natuurbescherming enkele verbodsbepalingen opgenomen ten aanzien van vleermuizen welke in principe niet overtreden mogen worden.

Binnen het plangebied wordt geen essentiële leefgebied van vleermuizen verwacht door de open onbeschutte omstandigheden. De watergangen binnen het plangebied zijn klein van omvang met een breedte van een meter, zonder enige opgaande vegetatie.

Er zijn echter wel lijnvormige elementen en luwten aanwezig rondom het plangebied. Het betreft de watergang met bomenrij/hagen (langs de Straalweg) ten westen van het plangebied. Doordat er in de omgeving weinig alternatieven geschikte foerageergebieden en vliegroutes zijn, is er mogelijk sprake van een essentiële vliegroute. De bomenrij/hagen en watergang gelegen tegen het plangebied wordt door het voornemen niet aangetast.

Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat de vliegroute en foerageergebied ten alle tijden hun functie moeten kunnen vervullen.

Wanneer aan de volgende randvoorwaarden wordt voldaan zijn geen negatieve effecten op deze potentiële vliegroute voor vleermuizen te verwachten.

- De werkzaamheden worden tussen zonsondergang en zonopkomst uitgevoerd;
- Indien werkzaamheden tussen zonsondergang en zonopkomst worden uitgevoerd mag geen kunstmatige verlichting worden toegepast die op de watergang en bomenrij schijnt.

Indien niet aan deze randvoorwaarden kan worden voldaan dient voorafgaande aan de werkzaamheden het gebruik van de watergang inzichtelijk te worden gemaakt door middel van een nader onderzoek.

Haas

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aanwezig voor de haas. De haas is beschermd in de provincie Zeeland onder artikel 3.10 van de Wnb. Voor de haas is geen onderzoeksprotocol opgesteld. Daarnaast heeft de haas geen vast leefgebied of territorium, waardoor deze gemakkelijk verplaatst naar een nieuw leefgebied. Aangezien er in de omgeving van het plangebied genoeg alternatief leefgebied bevindt, zal er ook geen essentieel leefgebied verdwijnen. Daarnaast kan het plangebied na afloop van de werkzaamheden weer bewoond worden door hazen.

Wel wordt geadviseerd om niet te werken in de periode wanneer jonge hazen aanwezig zijn (januari-oktober). Jonge hazen zijn niet zo mobiel als volwassen hazen, waardoor deze niet weg kunnen rennen van werkvoertuigen. Indien dit niet mogelijk is, wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van voortplantingslocaties. Het plangebied kan worden vrijgegeven wanneer er geen voortplantingslocaties met jonge hazen aanwezig zijn.

Na overleg met de provincie Zeeland wordt geadviseerd om het nader onderzoek naar de haas in het plangebied op de volgende manier uit te voeren

Naderonderzoek

Er dient over meerdere bezoeken gekeken te worden naar het aantal hazen dat aanwezig is binnen het plangebied. Hieruit kan een inschatting worden gemaakt voor hoeveel individuen van hazen het gebied als essentieel leefgebied dient, waarna er mogelijk mitigerende maatregelen moeten worden getroffen.

Konijn

Tijdens het terreinbezoek zijn konijnen waargenomen binnen het plangebied. Het konijn is beschermd in de provincie Zeeland onder artikel 3.10 van de Wnb. Voor het konijn is geen onderzoeksprotocol opgesteld. Het konijn is in tegenstelling tot de haas wel gebonden aan locatie, doordat deze gebruik maakt van burchten.

Tijdens het terreinbezoek is gebleken dat de konijnen overdag in de aangelegen groenstrook schuilen. Echter zal een klein deel van deze groenstrook worden aangetast in verband met de aanleg van een aanrijdroute. Het is nog niet duidelijk waar de rijroute wordt gelegd. Hierdoor kunnen mogelijk burchten binnen de haagstructuur verloren gaan.

Na overleg met de provincie Zeeland wordt geadviseerd om het nader onderzoek naar het konijn in het plangebied op de volgende manier uit te voeren. Er dient over meerdere bezoeken gekeken te worden naar het aantal konijnen dat aanwezig is binnen het plangebied. Hieruit kan een inschatting worden gemaakt voor hoeveel individuen van konijn het gebied als essentieel leefgebied dient, waarna er mogelijk mitigerende maatregelen moeten worden getroffen.

Effecten op konijnenburchten kunnen worden voorkomen door het nemen van de volgende maatregelen. Het wordt geadviseerd om de rijroute aan te leggen op een entréelocatie voor tractoren, zie figuur 5.1. Op deze locaties zijn geen struwelen, bomen en burchten aanwezig van konijnen. Mits de aanrijdroute gebruikt wordt en geen struwelen worden verwijderd zullen er geen burchten en schuilplaatsen van konijnen verloren gaan, waardoor negatieve effecten uit te sluiten zijn.

Vervolgstappen

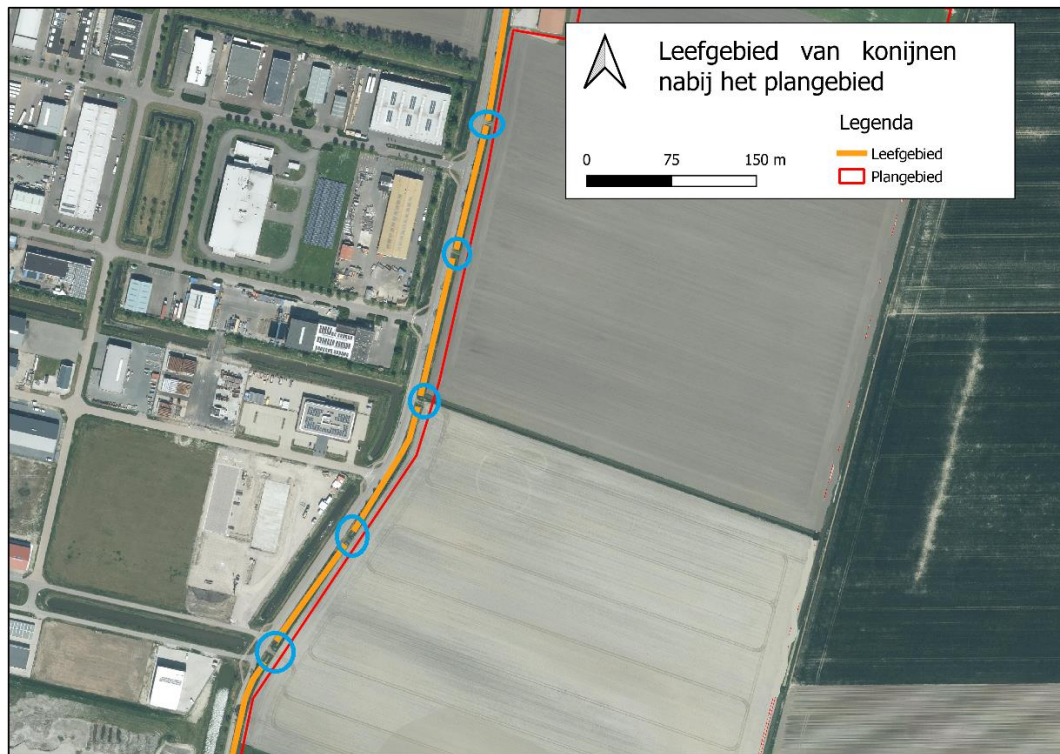
Het wordt geadviseerd om bij de aanrijdroute de bomenrijen en struwelen hagen te ontzien van de werkzaamheden. Op deze manier gaan er geen burchten van konijnen verloren.

Indien dit niet mogelijk is, is meer inzicht noodzakelijk in de hoeveelheid burchten en struweel dat verloren gaat t.b.v. het voornemen.

Kleine marterachtigen

Uit hoofdstuk 4 is gebleken dat de groenstroken, boerderij en werkplaats binnen en naast het plangebied mogelijk onderdeel uitmaken van het leefgebied van bunzing en wezel. Dergelijke delen worden tot zo ver bekend niet aangetast ten gevolge van het planvoornemen. Daarbij dient te worden opgemerkt dat bij realisatie van de aanrijdroute tot het nieuwe station geen groenstroken mogen worden aangetast.

Effecten op het leefgebied van kleine marterachtigen dienen te worden voorkomen door het nemen van de volgende maatregelen. Het wordt geadviseerd om de rijroute aan te leggen op een entréelocatie voor tractoren, zie figuur 5.1. Op deze locaties zijn geen struwelen, bomen en burchten aanwezig van konijnen. Mits de aangegeven aanrijdroute gebruikt wordt en geen struwelen worden verwijderd zullen er geen schuilplaatsen van kleine marters verloren gaan, waardoor negatieve effecten uit te sluiten zijn en geen onderzoek noodzakelijk is.

Figuur 5.1. Geschikt locaties voor de nieuwe weg naar het nieuwe station.

5.2.3 Amfibieën

Rugstreepad

De rugstreepad is beschermd onder Artikel 3.5 van de Habitatrichtlijn. Het plangebied voldoet aan de biotoopeisen van de rugstreepad. Er zijn (voortplantings)wateren aanwezig in het plangebied en mogelijkheden om te schuilen. Daarnaast is de rugstreep waargenomen binnen het plangebied. Hierdoor kan de rugstreepad niet worden uitgesloten uit het plangebied.

De rugstreepad heeft meerdere (zomer)verblijfplaatsen gedurende actieve periode die hij met regelmaat bezoekt. Met name de gronden rondom de boerderijen kunnen dienen als verblijfplaats. Daarnaast kunnen de ondiepe sloten dienen als voortplantingswateren voor de rugstreepad. De rugstreepad kan dan brak water gebruiken als voortplantingswater (RVO, 2014). Het aantasten van deze terreinen ten gevolge van het plan zal er mogelijk voor zorgen dat het leefgebied van de rugstreepad verdwijnt. Daarom dient er voorafgaand aan de werkzaamheden nader onderzoek uitgevoerd te worden om inzicht te verkrijgen in het gebruik van het plangebied door de rugstreepad.

Bij het realiseren van de hoogspanningsstations is het mogelijk dat het gebied tijdelijk (bijvoorbeeld voorbelasting met schrale grond) wordt omgevormd tot een ideaal leefgebied voor rugstreepad. Daarom wordt geadviseerd als de activiteiten niet uitgesteld kunnen worden tot buiten de voortplantingsperiode of overwinteringsperiode, voorafgaand aan de activiteiten het plangebied ontoegankelijk te maken voor rugstreepadden. Er kan worden voorkomen dat rugstreepadden de werklocatie gaan bevolken door het gebied waar de werkzaamheden plaats gaan vinden uit te rasteren. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken, moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen. Controleer dit regelmatig

op kieren en op overhangende vegetatie. Let vooral ook op adequate voorzieningen bij toegangswegen voor bouwverkeer.

Nader onderzoek

Indien sprake is van werkzaamheden welke het leefgebied en vaste verblijfplaatsen van rugstreeppad beïnvloeden, dient te worden bepaald of eventuele verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden. Hiervoor is inzicht noodzakelijk in het daadwerkelijke gebruik van het plangebied door de rugstreeppad. Dit dient onderzocht te worden conform de richtlijnen uit het Kennisdocument rugstreeppad 2017.

De beste methode om de aanwezigheid van rugstreeppadden te inventariseren is luisteren naar kooractiviteiten en het scheppen van larven in de voortplantingsperiode, het neerleggen van platen/maten die viermaal gecontroleerd worden of er exemplaren onder schuilen plangebieden het zoeken naar actieve dieren op vochtige warme avonden.

Rugstreeppadden kennen een lange periode waarin voortplanting plaats kan vinden. Voor het inventariseren van voortplantingswateren van rugstreeppadden is het luisteren naar kooractiviteiten het meest gebruikelijk. De meeste kooractiviteiten vinden op "goede" (warme en windstille) avonden in de tweede helft van april en in mei plaats. Er moet op minimaal twee avonden in deze periode geluisterd worden naar kooractiviteit. Daarnaast dient er in de maanden juni en juli te worden geschept naar de aanwezigheid van larve van rugstreeppadden.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Aanwijzing tot Natura 2000-gebied vindt plaats op basis van het voorkomen van specifieke soorten en/of habitattypen. Voor deze soorten en habitattypen worden doelen benoemd met betrekking tot aantal, oppervlakte en kwaliteit van het habitat of leefgebied, de zogenaamde instandhoudingsdoelen.

Het Natura 2000-gebied de Oosterschelde dient als leefgebied voor broedvogels, waardoor het van belang is dat het plan geen negatieve (in)directe effecten heeft op deze soorten. Doordat het plangebied op circa 500 meter van het Natura 2000-gebied af ligt, worden er geen verstoringseffecten verwacht op vogels binnen het Natura 2000-gebied. Het kan wel zo zijn dat deze soorten overdag binnen het plangebied aanwezig zijn, waardoor indirecte effecten mogelijk optreden. Echter kan, doordat het plangebied voornamelijk uit akkers met gewassen bestaan en omdat er in de omgeving geschiktere gebieden aanwezig zijn, worden uitgesloten dat het plangebied dient als essentieel leefgebied voor habitatrictlijn soorten van het Natura 2000-gebied de Oosterschelde.

De genoemde Natura 2000-gebieden liggen buiten de invloedssfeer van het voornemen wat betreft zowel directe effecten, zoals verdroging of geluid- en lichtverstoring. Vanwege de afstand tot het plangebied worden geen effecten op soorten, habitat van soorten of habitattypen in de betreffende Natura 2000-gebieden verwacht. Er is geen effect op het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en daarom is er geen aanleiding om te verwachten dat er op Natura 2000-gebieden op grotere afstand nog effecten zullen optreden. Enkel wat betreft stikstofdepositie kunnen effecten niet op voorhand worden uitgesloten.

De enige manier om inzicht te krijgen in de aard en omvang van het effect van stikstofdepositie, is het uitvoeren van een stikstofberekening met behulp van AERIUS Calculator.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ)

Voor wat betreft de NNZ is bij (in)directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevinden zich geen NNZ-gebieden binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNZ dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNZ-gebieden. Deze NNZ gebieden liggen binnen 100 meter zone zoals aangewezen door de Provincie Zeeland. Het betreft een dijk met de N256. De ontwikkelingen die binnen de 100 meter vanaf het NNZ plaatsvinden betreffen het aanleggen van kabels via open ontgravingen. De effecten van de open ontgravingen zijn tijdelijk en zullen derhalve geen permanent effect hebben op het NNZ. (Significante) effecten op het NNZ t.b.v. de werkzaamheden kan derhalve worden uitgesloten. De ontwikkeling in het plangebied heeft geen effect op de directe omgeving van het plangebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNZ geen belemmeringen.

6 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017). (<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen>)

Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2021. Vleermuisprotocol 2021.
(<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>)

BIJ12. (2017a). Kennisdocument Huismus. Leidseveer: BIJ12.
(<chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfindmkaj/https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2022/06/Kennisdocument-Huisumus-Versie-2.0-juni-2022.pdf>)

BIJ12. (2017b). Kennisdocument Gierzwaluw. Leidseveer: BIJ12.
(<chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfindmkaj/https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>)

BIJ12. (2017c). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Leidseveer: BIJ12
(<chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfindmkaj/https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>)

BIJ12. (2017d). Kennisdocument Rugstreeppad *Bufo calamita*. Leidseveer: BIJ12.
(<chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfindmkaj/https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreeppad-1.0.pdf>)

Provincie Zeeland, 2018. Omgevingsverordening Zeeland
(<https://www.zeeland.nl/ruimte/omgevingsbeleid>)

Provincie Zeeland, 2016. Natuurbeheerplan Zeeland, 2016 (<https://www.zeeland.nl/natuur-en-landschap/natuurbeheer>)

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Rugstreeppad
(<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/01/Soortenstandaard%20Rugstreeppad.pdf>)

NDFP

[Natura2000.nl](https://natura2000.nl)

[Kaarten.zeeland.nl](https://kaarten.zeeland.nl)

Ravon. (2021). Rugstreeppad. Opgehaald van Ravon.nl:

<https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/rugstreeppad>

Zoogdierenvereniging. (2021). Noordse woelmuis. Opgehaald van Zoogdierenvereniging.nl:

<https://www.zoogdierveniging.nl/zoogdiersoorten/noordse-woelmuis>

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblaauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaat
	pimperlblaauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblaauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis
	muurhagedis		gestreepte dolfijn
	zandhagedis		gewone dolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gewone spitsdolfijn
	tonghaarmuts		grijze dolfijn
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis
Vissen	steur		narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoren		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruipend moerasscherm		griender, witte dolfijn
			spitsdolfijn van gray

Tabel B (1). “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparemoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblauwtje		Damhert
	Duinparemoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote paremoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoornpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparemoervlinder		Konijn*
Reptielen	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparemoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
Libellen	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
	Ringslang		Veldmuis*
	Beekkrombout		Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
Libellen	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel	Kevers	Vliegend hert
	Speerwaterjuffer		

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel B (2). Per provincie vrijgestelde “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. (aangegeven met een ‘x’ of ‘*’).

Soort	Provincie	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
Aardmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bastaardkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bruine kikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing		x	x	x			x		x	x	x		x
Dwergmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn													(*)
Egel		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm													(**)
Hermelijn		x	x	x			x		x	x			x
Huisspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine watersalamander		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis													(***)
Meerkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis													x
Ondergrondse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Ree		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter		x											(****)
Tweekleurige bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Veldmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel		x	x	x			x		x	x			x
Wild zwijn												x	
Woelrat		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(*) = vrijgesteld maart–april en juli t/m november (**) = vrijgesteld in juli t/m september, (***) = 15 aug t/m 15 okt, (****) = 15 aug t/m feb ([Wijzigingsverordening](#), provincie Limburg, 2017)

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkvioletje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor planen die vallen onder hun bevoegdheid (planen van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of plannen die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij plannen die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

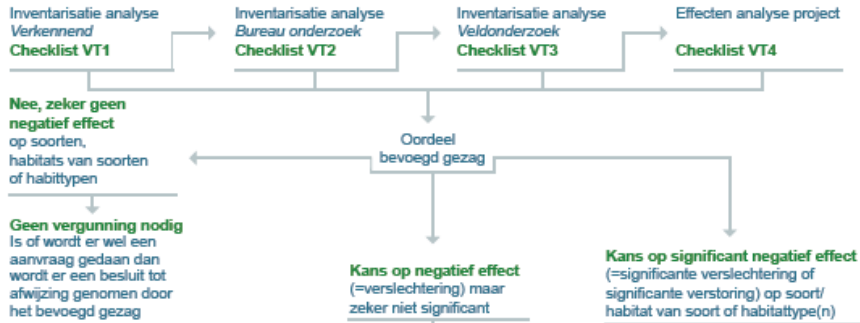
Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Stroomschema vergunningsprocedure

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze is ook van kracht onder de huidige Wet natuurbescherming. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

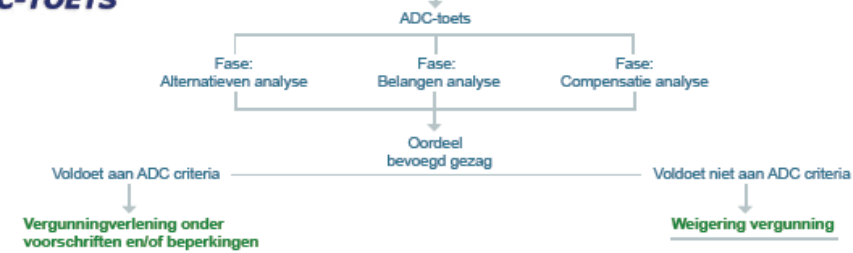
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets.
Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

www.anteagroup.nl

Copyright © 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.